

Angst voor aansprakelijkheid groeit

Commissarissen in de zorg zijn als enige minder gaan verdienen, blijkt uit onderzoek

Ze maken meer uren, dus commissarissen zijn meer gaan verdienen. Maar vanwege de risico's die ze lopen, vindt een groot deel van alle commissarissen dat ze te weinig krijgen.

**Door onze redacteuren
DAAN VAN LENT en
MENNO TAMMINGA**

AMSTERDAM, 21 JAN. De verdiensten groeien, maar de angst ook. Commissarissen in het bedrijfsleven en vergelijkbare toezichthouders op bijvoorbeeld woningcorporaties zijn meer gaan verdienen, maar vinden hun hogere beloning te laag ten opzichte van het risico van hun aansprakelijkheid als de zaken fout gaan.

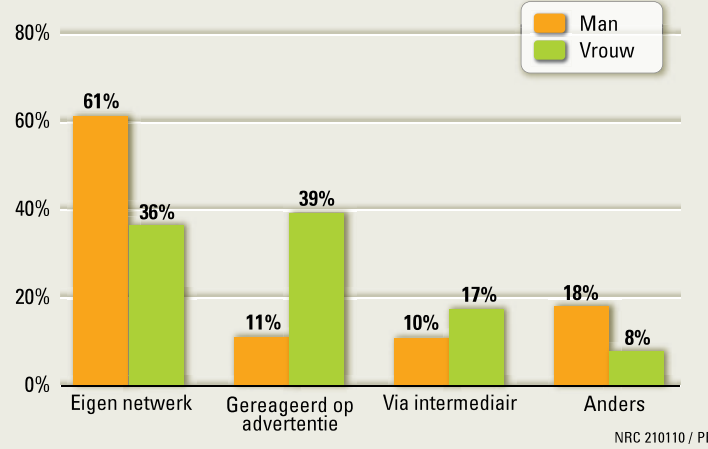
Uit het vandaag gepubliceerde jaarlijkse Nationaal Commissarissen Onderzoek van de Erasmus Universiteit blijkt dat 61 procent van de commissarissen van beursgenoteerde bedrijven hun beloning (gemiddeld: 41.877 euro) te laag vindt ten opzichte van hun aansprakelijkheid. Het onderzoek is uitgevoerd onder 432 commissarissen en vergelijkbare toezichthouders.

Uit eerder onderzoek van de auteurs van het Commissarissen Onderzoek, Mijntje Lückérath en Auke de Bos, bleek dat commissarissen en toezichthouders zich bijna massaal zorgen maken om de kans om aansprakelijk te worden gesteld. De wettelijke taak van commissarissen is toezicht houden op het directiebeleid in een organisatie en de directie adviseren.

Bij zorginstellingen (gemiddel-

Mannelijke commissaris valt terug op netwerk

Kans om commissariaat te krijgen

de beloning: 7.951 euro) zegt 54 procent van de toezichthouders nu dat hun beloning ten opzichte van het risico van aansprakelijkheid te laag is, bij woningbouwcorporaties (gemiddelde beloning: 9.845 euro) is het percentage 47.

Bij beursgenoteerde ondernemingen zijn het met name aandeelhouders en curatoren (als van faillissement sprake is), die schadelclaims wegens wanbeleid en aansprakelijkheid proberen in te dienen. In de gezondheidszorg en bij woningcorporaties werken de respectievelijke ministers, Klink (CDA) en Van der Laan (PvdA) aan maatregelen om falende bestuurders en toezichthouders financieel aan te pakken. Bij woningcorporaties als Rochdale in Amsterdam en Servatius in Maastricht, en bij zorginstellingen als Meavita en Philadelphia worden commissaris-

rissen medeverantwoordelijk gehouden voor de problemen bij die instellingen.

„Commissarissen hebben tegenwoordig bijna allemaal een verzekering om hun risico's voor aansprakelijkheid af te dekken. Maar blijkbaar zien ze nog steeds andere risico's, bijvoorbeeld voor hun reputatie, waarom ze de beloning onvoldoende dekkend vinden”, zegt Mijntje Lückérath.

Uit het onderzoek naar het functioneren van commissarissen en toezichthouders van de Erasmus Universiteit wordt duidelijk dat zij meer vergaderen. Daardoor groeit de tijdsbesteding en dat helpt de hoogte van de beloning omhoog, omdat die veelal gekoppeld is aan de tijdsbesteding. Het aantal commissarissenvergaderingen per jaar in een doorsnee organisatie is ten opzichte van 2008

Vrouwelijke commissarissen via advertentie

Een commissaris/toezichthouder is, nog steeds, een oudere meneer. Diversiteit is een populair discussieonderwerp, en je zou veranderingen in de populatie verwachten. Maar de uitkomsten van het jaarlijkse Commissarissen Onderzoek van de Erasmus Universiteit bevestigen dat niet, schrijven Mijntje Lückérath en Auke de Bos. In dit onderzoek bleek 86 procent van de 431 ondervraagden een man. Er komen opmerkelijke, soms ogenschijnlijk subtiele verschillen naar voren. Vrouwen beginnen jonger aan hun eerste commissariaat (46 versus 50 jaar), ze hebben iets min-

der commissariaten (2,3 versus 2,6), maar het meest opmerkelijk is de manier waarop zij hun commissariaten hebben gekregen. Van de mannen kreeg 61 procent zijn commissariaat via zijn eigen relatienetwerk, bij de vrouwen is dat 36 procent. De mannen kregen het in 10 procent van de functies na een sollicitatie op een advertentie, bij vrouwen is dat 39 procent. „Externe werving wint terrein en dat is goed”, zegt Lückérath. „Wij vinden dat elke raad van commissarissen iemand moet benoemen uit jongere generaties en ook die komen vooral binnen via advertenties.”

met één gestegen naar zeven (exclusief vergaderingen van commissies). De tijdsbesteding is met twaalf uur per jaar toegenomen tot 156 uur per jaar. Voorzitters van de raden van commissarissen en van raden van toezicht besteden gemiddeld een kwart tot een derde meer tijd aan hun toezichtswerk, en krijgen gemiddeld 10 procent meer betaald.

Opmerkelijk is dat de gemiddelde beloning voor toezichthouders bij zorginstellingen de afgelopen twee jaar is teruggelopen, van 8.125 euro in 2007 naar 7.951 euro in 2009. De sterkste groei zit bij beursgenoteerde bedrijven (plus 40 procent tot bijna 42.000 euro), bij familiebedrijven (plus 66 procent tot ruim 19.000 euro), terwijl toezichthouders bij woningcorporaties 10 procent meer gingen verdienen (bijna 10.000 euro).

De auteurs noemen het opvallend dat toezichthouders in de twee slechtst betaalde sectoren, gezondheidszorg en woningcorporaties, het meest klagen over de verhouding tussen beloning en benodigde kwalificaties. In de zorg vindt de helft dat zij te weinig betaald krijgen ten opzichte van de gestelde kwaliteitseisen, bij woningcorporaties is dat 41 procent. Bij beursgenoteerde bedrijven 'slechts' 30 procent.

Onderzoeker Auke de Bos noemt het niet goed dat de beloningen voor commissarissen in de non-profitsector achterblijven. „Ook bij corporaties en zorgbedrijven is behoefte aan toezichthouders van hoge kwaliteit. Bij een te lage beloning loop je het risico dat je niet de goede mensen krijgt, of dat hun inzet te laag zal zijn.”